

Ο Γερμανός ιολόγος Christian Drosten για τους επόμενους μήνες της πανδημίας

Ο διεθνούς φήμης Γερμανός ιολόγος Christian Drosten, από το Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Charite του Βερολίνου, μίλησε στην εφημερίδα Die Zeit για τα απαραίτητα βήματα αποτροπής μετάδοσης της λοίμωξης COVID-19 και την ανάγκη περαιτέρω περιορισμού των κοινωνικών δραστηριοτήτων στο ευρύ κοινό τους επόμενους μήνες. Οι Ιατροί της Θεραπευτικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών, **Ιωάννης Ντάνας, Παναγιώτης Μαλανδράκης και Θάνος Δημόπουλος** (Πρύτανης ΕΚΠΑ) συνοψίζουν τα σημαντικότερα σημεία της συνέντευξης.

Παρόλο που ο αριθμός των νέων κρουσμάτων αυξάνεται με ταχύτερους ρυθμούς συγκριτικά με τον Ιούνιο στη Γερμανία, ο Δρ Drosten δηλώνει ότι τα νοσοκομεία και οι μονάδες εντατικής θεραπείας δεν είναι πλήρη, ωστόσο παραμένουν σε καθεστώς υψηλής ετοιμότητας. Υπογραμμίζεται η αξία της έγκαιρης λήψης μέτρων στη συγκεκριμένη πανδημία. Ο Δρ Drosten αναφέρει ως χαρακτηριστικό παράδειγμα το Ηνωμένο Βασίλειο, το οποίο παρόλο που έχει παρόμοια δομή με το γερμανικό κράτος, δεν εφάρμοσε τα ίδια μέτρα νωρίτερα την άνοιξη, καταλήγοντας έτσι σε περισσότερες λοιμώξεις και περισσότερους θανάτους. Η κατάσταση παραμένει ακόμα διαχειρίσιμη, ωστόσο προκαλεί προβληματισμό η επάρκεια των εφεδρειών του συστήματος υγείας αν αυξηθούν ξαφνικά οι σοβαρές λοιμώξεις σε υπερήλικα άτομα που θα χρήζουν νοσηλείας και εντατικής φροντίδας, όπως συμβαίνει τώρα στη νότια Γαλλία και στη Μαδρίτη.

Υπό αυτό το πρίσμα, **η εφαρμογή αυστηρότερων μέτρων αποτροπής της μετάδοσης του SARS-CoV-2 θα καταστεί απαραίτητη εάν ξεπεραστεί σε μία περιοχή το όριο των 35 κρουσμάτων ανά 100,000 κατοίκους.** Σε αυτή την περίπτωση αναδύονται πολλά εύλογα ερωτήματα σχετικά με το ιδανικό όριο των ατόμων σε κλειστό χώρο, ή το μέγεθος των εσωτερικών χώρων, κάτι που αναγκαστικά θα πρέπει να καθοριστεί «αυθαίρετα». Ωστόσο, όλες οι περιπτώσεις COVID-19 δεν είναι ίδιες, καθώς οι υπερήλικες εμφανίζουν σοβαρότερη νόσο και μεγαλύτερη θνητότητα, οπότε πιο κατάλληλο κριτήριο για την επιβάρυνση του συστήματος υγείας είναι η διαθεσιμότητα των νοσοκομειακών κλινών. Βέβαια, ο αριθμός των κρουσμάτων παραμένει σημαντικός δείκτης, καθώς υπάρχει μία καθυστέρηση διάγνωσης περίπου μία εβδομάδα κατά την οποία ο ιός κυκλοφορεί στην κοινότητα, ενώ συχνά οι ασθενείς χρήζουν νοσηλείας μία εβδομάδα αργότερα, αρά από μόνος του ο δείκτης της διαθεσιμότητας των νοσοκομειακών κλινών εμφανίζει μία χρονική καθυστέρηση. Ίσως ο **αριθμός των νέων κρουσμάτων σε ηλικίες άνω των 50 ετών** είναι ένας αξιόλογος δείκτης για τα περιστατικά σοβαρότερων λοιμώξεων COVID-19.

Ο Δρ Drosten επισημαίνει τη **σημασία της ατομικής ευθύνης για τις κοινωνικές δραστηριότητες** ανεξάρτητα από το αν κάτι δεν απαγορεύεται διά νόμου, τονίζοντας ότι όσο ακόμα το επιτρέπουν οι καιρικές συνθήκες πρέπει να προτιμώνται εξωτερικοί χώροι. Όσο αφορά τις επερχόμενες Χριστουγεννιάτικες διακοπές, ιδεατό θα ήταν να αποφεύγονται οι κοινωνικές δραστηριότητες για τουλάχιστον μια εβδομάδα πριν συναντήσουν τα νεότερα με τα γηραιότερα μέλη της οικογένειας για τις γιορτές, καθώς αν όλη η οικογένεια παραμένει ασυμπτωματική οι πιθανότητες να έχουν προβληθεί από τον ιό είναι περιορισμένες, αλλά όχι μηδενικές. Όσον αφορά στο μαζικό δειγματοληπτικό έλεγχο, είναι απαραίτητο να ελέγχονται όλοι οι συμπτωματικοί, και με προτεραιότητα όσους έχουν περισσότερες πιθανότητες να είναι θετικοί από τους ασυμπτωματικούς. **Οι θετικοί ασθενείς θεωρούνται μεταδοτικοί τουλάχιστον για μία εβδομάδα μετά την έναρξη των συμπτωμάτων, ενώ στους περισσότερους δεν ανιχνεύεται ιικό φορτίο πέρα των 10 ημερών από την έναρξη των συμπτωμάτων σύμφωνα με πρόσφατες μελέτες.** Τα γρήγορα τεστ ανίχνευσης αντιγόνου (rapid antigen tests) είναι ένας αναδυόμενος νέος τρόπος διάγνωσης και, πιθανώς, ελέγχου μεταδοτικότητας ενός ατόμου. Στον έλεγχο των ασυμπτωματικών είναι πιο σημαντικός ο

προσδιορισμός της μεταδοτικότητας τη δεδομένη χρονική στιγμή, χωρίς όμως να αναιρείται η ανάγκη τήρησης της υγιεινής όπως το συχνό πλύσιμο των χεριών, η χρήση της μάσκας και τήρηση αποστάσεων. Το **σημαντικότερο μέτρο** παραμένει η **ενημέρωση και η εκπαίδευση** του κοινού τόσο από την Πολιτεία όσο και από τους οικογενειακούς γιατρούς για την **πρώιμη ανίχνευση των συμπτωμάτων όσο και την αξία των μέτρων προφύλαξης**.

Ο Δρ Dorsten σχολίασε επίσης την πιθανότητα αποδυνάμωσης του ιού κατά την πορεία της πανδημίας, όπως έχει παρατηρηθεί σε προηγούμενες πανδημίες. Ένα τέτοιο ενδεχόμενο είναι μάλλον απίθανο στο εγγύς μέλλον, ενώ μία πρόσφατη μετάλλαξη του ιού στη αρχή της ευρωπαϊκής πανδημίας προσέδωσε στον ιό ακόμα μεγαλύτερη λοιμωγονικότητα. **Θετικό όμως θεωρείται ότι ο ιός είναι ιδιαίτερα σταθερός, οπότε ένα μελλοντικό εμβόλιο δεν θα χάσει την αποτελεσματικότητά του.** Σχετικά με τη διαθεσιμότητα του επερχόμενου εμβολίου τόνισε ότι ακόμα και αν διατεθεί άμεσα στην αγορά, θα εμβολιαστούν πρώτα όσοι θεωρούνται υψηλού κινδύνου όπως οι υγειονομικοί, ενώ πιστεύει ότι πιθανότατα το εμβόλιο δε θα προστατεύει τόσο από την λοίμωξη αυτή καθαυτή αλλά από την εμφάνιση της σοβαρότερης μορφής της. Αναμένεται να κυκλοφορήσουν διαφορετικά εμβόλια στην αγορά και θα εμβολιαστούν διαφορετικές πληθυσμιακές ομάδες, ενώ ο κόσμος πρέπει να αντιληφθεί ότι **τα εμβόλια δεν θα είναι τέλεια ή δεν θα είναι 100% αποτελεσματικά**, το οποίο θα φαίνεται ειδικά όσο προχωράνε οι μελέτες φάσης 3 με μεγάλο αριθμό ασθενών.